

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Laurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

52. An valeat sententia, aliáque acta à tali Religioso assumpto in Vicarium
sine licentia Superioris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

decidendas causas tam civiles quam Ecclesiasticas & mixtas, idcirco debet esse versatus in ea facultate, quæ ad id necessaria est, ait Card. de Luca *loc. cit. num. 14.* testaturque idem *num. 17.* respondisse S. Cong. Concil. desuper interrogatam, doctoratum in Theologia non sufficere in concursu Doctorum in decretis seu Jure Canonico. Num verò sufficiat Doctoratus tantum in jure civili, disputat idem Cardin. *loc. cit. à num. 16.* ubi etiam in affirmativam propendet, dum ait; quòd dum decretum conciliare præcisè ac taxativè se non restringat ad Doctoratum in decretis; sed adhibeat dictionem *saltem*, ita excludere non videatur aliam speciem Doctoratus, qui causarum determinationi magis congruus est ex vulgari dictorio: quòd Legista sine canonibus imperfectus iudex est, parumque valet; sed canonista sine legibus nihil valet. Menoch. *de arbit. caus. 420.* Ideoque magis opportuna est pericia in legibus, quam in canonibus. Vide tamen, quæ pro opposito subjungit *ibidem* idem Cardinalis.

Questio 50. Num Regulares seu Religiosi esse possint Vicarii Episcopi?

Respondeo primò: Non tantum Canonicus secularis deputari potest Vicarius Episcopi. Sbroz. *l. 1. q. 42. num. 1.* citans quam plurimos: (qualiter verò percipere possit distributiones quotidianas, & excusetur à residentia, & in absentia percipere possit fructus sui beneficii, vide apud Sbroz. *l. 1. q. 43.* & me ipsum *fori benef. p. 1.* ubi de residentia beneficiatorum) verum etiam Canonicus Regularis Pirh. *loc. cit. Pax Jord. loc. cit. num. 109.* Sbroz. *l. 1. q. 37. num. 1.* citans Paris. *conf. 40. num. 10. vol. 4.* Cuch. *in instit. juris can. l. 2. n. 57. & DD. in c. si quis. dist. 68.* Confirmat id Sbroz. *loc. cit. num. 5.* à pari, quo nimirum Canonicus Regularis creari possit Archidiaconus, qui & ipse est Vicarius Episcopi, pro quo citat Gl. *2. in c. præterea. de præb. Innoc. conf. 165. num. 40.*

2. Respondeo secundò: Monachus quoque deputari potest Vicarius Generalis Episcopi. Pirh. *Pax Jord. locis cit. Barbol. juris Ecclæs. l. 1. num. 16.* Azor. *p. 2. l. 3. c. 43. q. 12.* Ventrigl. *Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 4.* Rebuff. *in pr. benef. tit. de Vicar. Episc. num. 30.* Cuch. *ubi ante. Fulc. de visitat. & Reg. Ecclæs. l. 2. c. 17. num. 100.* Vantium *de nullis. ex defect. jurisd. deleg. num. 82.* & plures alios, quos omnes moveri ait per Gl. *in c. Monachi. v. Abbate. ead. q. ubi Monachus ab Episcopo iudex constitui potest.* Item per Gl. *in c. si quis. & ibi DD. v. majorem dist. 58.* ubi *Monachus potest esse Vicarius Episcopi.* Et, ut Sbroz. *loc. cit. num. 8.* Quòd Monachi possint utilitatis gratià per Episcopos à claustris avocari. Pro quo citat. Rotam *decis. 3. tit. de off. Vicar. in antiq. Cardin. in Clem. 1. §. ad Prioratus. de regular. in 6.* Debere tamen in eo casu habere Monachum socium Religiosum de suo ordine; quia solus stare non debet. Azor. *Pax Jord. Pirh. locis cit. Sbroz. l. c. n. 15.*

3. Respondeo tertio: Religiosus tamen ex ordine mendicantium assumi nequit in Vicarium. Azor. *Pirh. Barbol. locis cit. Engels ad tit. de off. Vicar. n. 9.* Rebuff. *in pr. tit. de Vicar. Episc. num. 32.* juxta Clem. *1. §. ad Prioratus. de regul. & Clem. in plerisque. de elect. contra Meroll. Th. mor. p. 3. d. 7. c. 6. dub. 5. n. 36.* apud Ventrigl. *l. c.* qui solum à Vicariatu removet mendicantes Ordinis Fratrum Minorum. Quorum quoque solum mentionem facit Sbroz. *l. c. n. 5.* dum

ait, in Fratribus Ordinum Minorum ea locum habere, quæ in contrarium obijciuntur contra Monachos, quò minus esse possint Vicarii Episcopi, utpote qui funditus pro mortuis habentur, & secus esse de Monachis. Denique testatur *l. 1. q. 36. n. 13.* in Episcopatu Fanensi deputatum fuisse in Vicarium Fratrem Joannem Mariam Brunellum Ordinis S. Dominici, qui quoque ordo inter mendicantes numeratur.

4. Respondeo quarto: Arcentur quoque à Vicariatu Episcopali Religiosi illegitimè nati. Engels *l. c.* citans Majol. *de irregular. l. 1. c. 3. num. 10.* juxta dicta à nobis supra, ubi, num illegitimus esse queat Vicarius Episcopi.

Questio 51. Num Regulares in hoc, ut sint Vicarii Episcoporum, egeant licentià suorum Superiorum seu Prælatorum?

Respondeo affirmativè: Pax Jord. Pirh. Ventrigl. Barbol. Engels *locis cit. Sbroz. cit. q. 38. n. 10.* citans Rebuff. *ubi ante. n. 30.* Cuch. *num. 58.* Cravet. *Consil. 325. n. 8.* & plurimos alios juxta dispositionem Trident. *Sess. 25. c. 4. de regular.* ubi expressè prohibetur, ne quis Regularis sine sui Superioris licentià electionis aut cujusvis pii operis prætextu se subiciat obsequio alicujus Prælati, Principis, Universitatis aut cujuscunque personæ. Idem extendit Sbroz. *l. c. n. 11.* ut similiter monachus sine licentià Abbatis aut Superioris sui nequeat esse Vicarius Capituli sede vacante, pro quo citat Pavin. *de potest. capit. sede vacant. p. 2. q. 10. n. 15.*

2. Limitat tamen hoc ipsum Sbroz. *l. c. n. 13.* ut procedat in Monacho claustrali; secus in Monacho habente administrationem, pro quo citat Cardin. *in Clem. 2. de rescript. n. 17.* Vantium *ubi supra. num. 82.* Darque rationem, quòd cum tali Monacho concedatur administratio, & consequenter conversatio, & frequentatio cum hominibus laicis, & aliis in causis secularibus, multò magis possit præfidere in causis spiritualibus. Sic etiam in specie de Abbate ipso habente administrationem, quòd possit esse Vicarius Episcopi, tradit Sbroz. *l. c. n. 16.*

3. Porro in eò, cuius Superioris licentià egeat, non conveniunt AA. Rodrig. *qq. regular. Tom. 3. q. 76. a. ult.* vult requiri necessariò licentiã Generalis vel Provincialis. Probabilius verò esse, sufficere licentiã immediati Superioris conventus, putà Prioris, Præpositi & similibus, defendit Meroll. *ubi ante n. 29.* apud Vintrigl. *l. c.*

4. Quòd si etiam Regularis non est exemptus à jurisdictione Episcopi, præter licentiã Superioris requiritur quoque licentiã Episcopi, cui subiectus talis Religiosus (intellige, dum hic diversus est ab Episcopo assumente illum in Vicarium) Meroll. *l. c.* Sbroz. *l. c. num. 11.* citans Cardin. *ubi ante.* Et, si discordant iste Episcopus & Abbas seu Superior dicti Religiosi, sufficere licentiã Episcopi, tenet Meroll. è contra debere Monachum tunc potiùs obedire Abbati suo quam Episcopo, tenet Sbroz. ex Cardinale *l. c.*

Questio 52. Num valeat Sententia aliaque acta à tali Religioso assumpto in Vicarium Episcopi sine licentiã sui Superioris?

Respondeo in hoc non convenire AA. non valere illa, defendit Sanch. *in Sum. Tom. 2. l. 6.*

l. 6. c. 13. num. 97. apud Ventrigl. *loc. cit.* item tenere videtur Bisignet. *ad decis. 4. Rotæ tit. de off. vicar. in antiq.* apud Sbroz. *l. 1. q. 39. num. 1.* Affirmativam e contra tenet Meroll. *loc. cit. num. 45.* apud Ventrigl. qui ait, hanc Merollæ sententiam esse probabiliorē; opinionem verò Sanch. esse omnino veram & securam in religioso ordinis Minorum. Item hanc affirmativam tenet Sbroz. *loc. cit. n. 4.* dicens hanc opinionem esse æquiorē & receptiorē. Citat pro ea Vantium *ubi supra num. 82.* Guido. Papam *decis. 563. num. 1.* in fine. Fundamentum hujus sententiæ ait esse, quòd ex quo Episcopus talem Vicarium toleravit, præsumptio est quòd canonicè & cum licentia Abbatis illum constituerit, & ob hujusmodi erroneam præsumptionem & publicam utilitatem sententia ab illo prolata valebit; quia ob communem errorem & publicam utilitatem gesta per erroneum Judicem sustinentur juxta *l. Barbarius. ff. de off. Procons. & sic toleratus ab Episcopo habet jurisdictionem, & quidem ordinariam, ut Felin. in c. sicutatus. num. 5. de rescrip.* ubi dicit, Ordinarium toleratum à Superiore habere jurisdictionem ordinariam. Veruntamen non quærebatur, num in casu talis publici erroris, & erroneè præsumptæ licentiæ valerent acta talis Regularis; sed num ea valerent, etiam dum constat Episcopo eum assumentem aliique palam, cum non habere eam licentiam à suo Superiore.

Quæstio 53. Num præter dictam licentiam requiratur quoque utilitas Monasterij, cujus Regularis ille membrum est, ad hoc, ut valeat eligi ab Episcopo in Vicarium?

Respondet affirmativè Ventrigl. *cit. num. 55.* juxta generalem dispositionem *Cap. Monach. ib. 2. 16. q. 1. & c. 2. de postul.* ubi disponitur, ad hoc, ut regularis valeat exercere officium, indirectè requiri duo, nempe licentiam Superioris, & utilitatem Monasterij; quam tamen utilitatem largo modo accipiendam, ita ut, dum inservit Episcopo Regulari, ea utilitas dicatur concurrere ex hoc, quòd vel sic negotia Monasterij faciliùs promoveantur, ait Ventrigl. ex Sanch. *in sum. tom. 2. l. 6. c. 13. num. 92.* qui, licet id restringat tantum ad servitium Episcopi loci, in quo est Monasterium; Meroll. tamen *loc. cit. num. 40.* putat esse verum, etiam si intra illum Episcopatum, in quo Religiosus est Vicarius, non sit Monasterium, modò sint ibi alia bona vel jura Religionis; eo quòd adhuc procedat ratio adducta à Sauchez.

Quæstio 54. Num Parochus possit esse Vicarius Episcopi?

Respondeo negativè: (Saltem si sermo sit de longo tempore, seu ultra bimestre, aliàs concessum Parochis ad abessendum) Gonz. *ad regul. 8. cancell. Gl. 6. num. 255.* Garc. *de benef. p. 3. c. 2. num. 40.* Pirh. *ad tit. de Cleric. non resident. num. 16.* Ventrigl. *loc. cit. num. 54.* ego in *foro benef. p. 1. q. 386. n. 4.* contra Navar. *conf. 15. de Cleric. non resid.* quatenus docet Parochum etiam post Trident. posse de licentia sui Ordinarii ex causa justa, nempe ut sit Vicarius generalis, etiam alterius quàm sui Episcopi, etiam ad multum tempus abesse (quòd ipsum admittit Pirh. *loc. cit. num. 41.* dum alii idonei ad istud munus non adsunt) eò quòd Tridentinum jus antiquum permittens Episcopo ex gravi causa dare licentiam Parocho abessendi ultra duos menses, non abrogavit. Extant pro responsione nostra claræ decisiones

S. Congregat. Concilii ad *c. 1. sess. 23.* ejusdem Concilii, quas recitat Garc. *loc. cit. num. 42.* quarum prima sic habet: *Episcopus non potest uti operâ Parochi in visitatione, vel alio servitio suæ Diocesis, nisi pro tempore permisso duorum mensium, &c.* Altera: *Non licet Episcopo suorum, vel etiam Cathedralis Ecclesia negotiorum causâ permittere, ut curati extra ipsorum curam manent, etiam constituto Vicario, &c.* Quibus declarationibus consonant Bononiense & Mediolanense apud Garciam *loc. cit.* Textus verò concedentes illam abessendi licentiam adscitis in servitium proprii Episcopi loquuntur solum de Canonicis, adeo que hi extendendi non sunt ad alios, maxime curatos; quia est materia damnosa Ecclesiæ & curæ animarum. Sed neque id (nempe quòd Parochus sit Vicarius Episcopi:) permitti posse ob consuetudinem aut paucitatem ovium, tradit post Garciam *loc. cit.* Meroll. *loc. cit. n. 61.* apud Ventrigl. qui tamen testatur, solere quandoque S. Congregationem concedere licentiam Parocho, ut valeat abesse à residentia per sex menses causa exercendi officium Vicariatus. Subjungit quoque, quòd licet prædicta vera sint, videre nos tamen in praxi in multis locis, in quibus Vicarius habet parvam occupationem, Parochum ejusdem urbis exercere officium Vicariatus, idque tolerari, ex quo cura animarum nullum recipit detrimentum. Quòd idem facilius dixero, ubi aliàs Parochus habet Saccellanos aliosque adjunctos, qui curæ animarum invigilent, eamque administrent.

Quæstio 55. Num Episcopus alius esse possit Vicarius generalis Episcopi?

Respondeo: Episcopos, quin & Cardinales posse esse Vicarios alicujus alterius Episcopi, supponunt Rebuff. *in pr. benef. tit. form. Vicar. Archiep. num. 35. 39. & 68.* Mandos. *ad reg. Cancell. 24. de male promotis. q. 6. num. 13.* apud Sbroz. *l. 1. q. 44. num. 1.* contrarium apud eundem *num. 2.* tenentibus Milis. *in Repertor. V. Vicarius Episcopi.* Anton. de Pretis. *tr. de jurisd. Episc. c. 6. num. 43. in fine & aliis.* Et sane de Episcopo nullatenensi, seu actu non habente, & administrante Diocesim ullam aliam propriam, id certum est, ut habet praxis communis, quòd esse possit Vicarius tam in Pontificalibus quàm Spiritualibus, seu tota Jurisdictione Spirituali. Quin & teneri Episcopum talem Episcopum titulare, seu nullatenensem assumere Vicarium non tantum pro Pontificalibus, sed & pro reliqua Jurisdictione exercenda in Diocesi, ubi sunt populi diversarum linguarum & rituum, juxta *c. quoniam. de off. ordinar.* dictum est supra, de quo etiam vide Sbroz. *l. 1. q. 31. a. num. 16.* Verum de Episcopo, qui & ipse propriam Diocesim, illiusque actualem administrationem habet, meritò dubitari potest. Videturque eadem esse in eo ratio quæ est de Parocho; cum & ipse oves proprias habeat, quarum cura detrimentum patiat per servitium impensum alteri Episcopo in curandis ovibus illius: Et de tali Episcopo sentire videntur Authores illi paulò ante citati negantes, posse Episcopum esse alterius Episcopi Vicarium. Veruntamen & de tali Episcopo id expressè tenet Pignat. *Tom. 3. conf. 22. n. 1.* quòd possit minus Vicarii gerere saltem interea, quo operitur commodam occasionem transeundi ad suam Ecclesiam. Porò talem Episcopum assumptum in Vicarium alterius Episcopi non habere per hoc majorem potestatem quàm ceteri Vicarii, tradit Azor. *p. 2. l. 3. c. 45. q. 9.*